

„LUPTA PENTRU LUMINĂ“

„LUMINA PRIMĂ“

REVISTA LITERARA

APARE LA 10, 20 ȘI 30 ALE FIE-CAREI LUNI

Director, Th. M. STOENESCU

Prim-Redactor, COLONEL G. BOTEANU

Redacția și Administrația la Tip. Curții Regale F. Göbl Fii, Str. Regală, 19. București

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an 20 lei
Pe șase luni 10 lei
Pe trei luni 5 lei

Cine primește două numere consecutive din *Revista Literară* se consideră ca abonat și prin urmare este rugat a înainta costul abonamentului la administrație. Persoanele care nu doresc a se abona, sunt rugate a înapoi a numerile imediat la primire alt-fel li se va preinde plata lor.

PREȚUL ANUNȚURILOR

Linia pe pag. 1 și a 4 . . . 30 bani
„ pe pag. 2 și a 3 . . . 20 „
„ în textul revistei. . . 50 „

Bibl. Univ. Cluj

Nr. 287. 1939.

SUMARUL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

<i>Către Căitoni</i>	de Direcțiune
<i>Cronica</i>	» Zetta
<i>Gândiri, versuri</i>	» Th. M. Stoenescu
<i>În Căsnicie</i>	» Mihail Demetrescu
<i>Naționalitate, cugetare</i>	» St. Vellescu
<i>Din Somn, poezie</i>	» N. Rădulescu Niger
<i>Japonia și China</i>	» C. Manolescu
<i>Lacrima</i>	» Locot. V. Fărcășanu
<i>Rinul German</i>	» Colonel G. Boteanu
<i>O Păcăleală</i>	» Nocturna
<i>Distichuri</i>	» N. Rădulescu Niger
<i>Plâns și Plâns, poezie</i>	» Th. M. Stoenescu
<i>Potcapul lui Russe, snoavă</i>	» Th. M. Stoenescu
<i>Ciuperceanu</i>	» X
<i>Ce sunt!</i> poezie	» I. Vifor
<i>Pentru Coroană, dramă de Fr. Coppée, trad.</i>	» Th. M. Stoenescu
<i>Distracții</i>	» Creator
<i>Teatrul Național din Craiova</i>	» L. G.
<i>Buletin Bibliografic</i>	» Rex

UN NUMĂR : 50 BANI

Directiunea revistei este deschisă în toate zilele de lucru de la orele 12 — 1 și de la 6—7 p. m.; iar serbătorile de la 9—12 a. m.

Administrația este deschisă în toate zilele de lucru de la 9—12 a. m., și de la 3—6 p. m., iar serbătorile până la prânz.

„LUPTA PENTRU LUMINĂ“

„LUMINA PRIN LUPTĂ“

REVISTA LITERARA

APARE LA 10, 20 și 30 ALE FIECĂREI LUNI

DIRECTOR, TH. M. STOENESCU.

PRIM-REDACTOR, COLONEL G. BOTEANU.

Redacția și Administrația la: Tipografia Curții Regale, F. GÖBL FIU, Strada Regală, 19. București

CATRE CITITORI

Cu numărul de față, 'Revista Literară' începe anul al 16-lea de la aparițiunea sa. Toate dificultățile prin care am trecut în decursul celor 15 ani din urmă, nu ne-au descurajat câtuși de puțin și nu ne-au făcut să dăm înapoi de la urmărirea ideii ce ne-a călăuzit încă de la fundarea acestei publicațiuni. Cititorii noștri care s'au interesat în tot acest timp de soarta Revistei Literare, sînt singurii care ne-au sprijinit la menținerea și continuarea ei, și tot într'înșii deci ne punem speranța și pentru viitor, simțindu-ne însă datori să le spunem că, dacă la epoci anumite administrația a avut momente de grea cumpănă, aceasta se datorește unora dintre abonată, care n'au bine-voit să aibă sentimentul datoriei. Totuși pentru ca și o parte și alta să fie împăcată, pentru ca revista să urmeze a apere cu totul regulat, iar debitorii noștri să fie urmăriți pe toate căile, facem cunoscut că am încredințat administrația revistei D-lor F. Göbl Fii, proprietarii Tipografiei Curții Regale, din Strada Regală, No. 19, București, cărora de azi înainte se va adresa pentru ori-ce afaceri relative la administrația revistei. De alt fel D-nii F. Göbl Fii, asociindu-se cu noi la idea de propășire a acestei publicațiuni, și-au impus un sacrificiu, pe care cititorii noștri îl vor aprecia îndestul după condițiunile în care li se vor servi numerele, ce vor continua să apară regulat la

10, 20 și 30 ale fiecărei luni. De aceea, Direcțiunea revistei apelează la toți cititorii și amicii ei, rugându-i să binevoiască a-i da tot concursul, pentru meritul mai departe al operei literare ce a început și continuă de atâția ani.

Direcțiunea Revistei.

CRONICA

In literatură, D-l Hașdău e la ordinea zilei. Venerabilul filolog e pe cale de a se transforma într'o adevărată toabă.

Director general al Arhivelor Statului, profesor universitar, membru al Academiei Române, director al «Revistei Nuoï», autor neobosit al neterminabilei opere «Magnum Etimologicum Romaniae», etc. etc, de o sută de ori etcetera, — înleșteți bine că atâtea titluri fără început și fără sfîrșit pe lângă numele deja eminent al unui singur om s'ar putea considera ca formând un drapel, sub a căruia egidă au ajuns astă-zî să caute a se adăposti cele mai multe din așa zisele noastre instituțiuni, asociațiuni, coalițiuni de cultură, de progres, de filantropie și de mai știu eu ce.

Adevărul este că, mai ales în asociațiunile născănde, d-l Hașdău este necontentit propus, ex officio, fără consimțiment prealabil din parte-î, ba ca prezident de onoare, ba ca membru onorific, ba ca consilier în comitete, ca și cum «Nihil sine Deo» al latinului s'ar preșchimba într'un românesc *Nimic fără Hașdău*.

N'am nevoie să citez societățile care 'și fac această paradă; eruditul profesor le cunoaște pe toate în urma cuvenitelor comunicări ce probabil i se fac a doua zi dupe ședințele de alegere sau proclamare în unaminitate. Țiū numai să spun că molima s'a întins așa de năprasnic, în cât în cercurile amice D-lui Hașdeu a început deja temerea ca nu cumva să ajungă a fi disputat până la așa grad, în cât, neștiind în cotro să se mai împartă, să prefere a se desbrăca de piele, pentru ca toți să 'și ia câte-o bucată, spre a 'și face câte-o tobă, pentru alarma ce fie-care ar vrea să dea în jurul întreprinderii sale.

Ș'apoi, minunea s'a mai întâmplat:

Intr'o țară, nu 'mi amintesc bine care, era un general bătrân, invalid, chior d'un ochiū, fără un picior, paralizat de o mână; dar care, în vremea lui, câștigase atâtea bătălii, câte părțile din corpul său sacrificase pe altarul patriei. Soldații aveau într'ensul o încredere oarbă. Ca printr'o minune, era destul ca invalidul să fie adus pe câmpul de bătăe în căruciorul său și numai cât se uita odată cu ochianul spre tabăra dușmană, și lupta era câștigată.

Generalul ăsta era și plin de humor. Adevse-orî zicea: «Când voiū muri, să 'mi faceți pielea tobă; sūnt sigur că la auzul ei, oștirea va învinge or ce dușman.»

Nu știū dacă eminentul strategist își va fi formulat dorința în testament; dar, probabil că nu s'a găsit nimeni, care să expue la ridicol o întregă oaste.

Dacă ănsă anecdota are ceva haz; cele ce se întâmplă cu numele d-lui Hașdeu nu este nici măcar de *spirit*.

Credem că d-nia sa își dă seama destul de bine de situația ce i să crează și că nu poate de cât să zîmbească de naivitatea celor care, în loc să caute a se afirma prin propria lor muncă, cu propriile lor mijloace, recurg la înaltu-i patronagiū, spre a se impune prin întinsa-i influență.

Din toate acestea totuși, reiese un jalnic adevăr: că în țara noastră încă nu s'a ajuns ca tineretul să poate conduce cu succes o mișcare, fără un protector de paie, dar autorizat. Aceasta contribuie de multe ori ca suc-

cesul unei întreprinderi să înceteze îndată ce soarele-protector apune.

Așa de pildă, în literatură, nu ai nici un resunet, dacă nu pui înainte o tobă, prin sunetul căreia să deștepți sentimentele adormite ale așa zisului public cititor.

Unii, emancipați de această prejudecată, au inventat, cred ei, o nouă sistemă de a se impune: gașca. Coalizați într'un cerc restrâns de admiratori prin reciprocitate, se cădelnițează între ei, ocărând pe cei-l'alți dintr'o tabără adversară, ca și cum a face artă ar însemna să te cocoți cu topuzul pe un pîedistal construit din laude pentru sine și injurii pentru toți cei-l'alți.

Alții urmează această cale, fiind-că, de obicei când femeile de mahala se iaū la cêrtă, lumea se oprește să le asculte, așa că și scriitorii socotesc că și românimea va da năvală să-i citească, aflând că se terfelesc unii pe alții. Toți ănsă trag de biata noastră literatură, ca de o plapomă sdrențuită, rămîind fie-care cu câte un petec în mână, în timp ce publicul asistă la un spectacol rușinos, din care, dacă tipografi și fabricanții de hârtie profită, literatură și scriitorii pierd inevitabil.

Ce cuminte ar fi, dacă toți s'ar uni la o laltă, fără animozități, fără invidie, fără laude și ridiculizări pătimașe, cu dorința comună de a lucra, de a produce opere de valoare, iar nu de a întreține polemici nesocotite. Seceta de adevărata literatură ar dispăre; zeflemisti și ar relua locurile la gazetele umoristice, iar arta ar rămăne pe piedestalul ei.

Printre tinerii care s'au produs de câți-va ani încoace, sūnt talente incontestabile. Unii ănsă abia debutanți, și-aū luat rolul de mentori și în presumpțiunea datorită cercului vițios în care s'au învêrtit, și-aū atins aceia ce s'ar putea numi *punctul de saturațiune*, căci nu mai vîd nimic mai departe. Odată ajunși aci, modestia le dispăre, se cred desăvêrșiți și iată-i din viitori aștri, niște biete mediocrități. Alții, discurați, fie de izolarea în care se găesc, fie de desgustul de a se vedea înrolați în tabere rătăcite, și-aū pierdut pofta de lucru și aū reintrat în întunerecul vieții

comune, ca scînteia care-a lucit o clipită și repede s'a prefăcut în cenușe.

Starea aceasta n'ar fi ast-fel, dacă grăul, ales din neghină, s'ar întinde ca o holdă frumoasă pe un teren nesleît, cum e acela al literaturii noastre; dacă toți aceia care simt, cugetă și au darul de a scri, ar avea și sentimentul binelui, conștiința datoriei, cuviința colegialității și, uniți cu toții la un loc, ar conlucra împreună la urmărirea aceluiași scop, la realizarea aceleiași idei.

Există la noi o breaslă de oameni, cam de același soi cu literații, cari, or cât de desbinați i-am socoti, totuși au isbutit să se adune sub un steag comun: aceștia sînt actorii. Astăzi, nu se mai poate zice că Teatrul Românesc e lăsat la voia întâmplărei, aceia ce, cu drept cuvînt, se poate spune de literatura românească.

Soarta actorilor noștri devine din ce în ce o preocupare mai încordată, nu numai în spiritele admiratorilor artei, dar însuși Statul a luat sub a sa protecție cauza acestei bresle.

Calea actorimei ar fi fost poate încă de mult presărată cu flori, dacă guvernele n'ar fi fost preocupate în decursul anilor cu alte chestiuni mai imperioase, dacă în fruntea instituției teatrale nu s'ar fi lăsat prea mult timp oameni care ar fi trebuit să stea prea puțin, dovedindu-se că locul lor nu era acolo. Or cum însă, actorii nu s'au terfelit în public ca scriitorii; s'au necinstit poate mai mult ca aceștia între culisele lor, dar în fața celor străini de ei, celor chemați să-i aprecieze și să-i susție, au făcut sau mai bine s'au silit să facă toți același lucru: artă.

Nu va trece mult și vom vedea Teatrul devenind o adevărată instituție de Stat. Actualul ministru al Instrucției, d-nul Tache Ionescu, pare a fi prea însuflețit de această idee și nu încapă îndoială că, îndată ce timpul îi va permite, va preschimba în fapt proiectele sale deja concepute. Ne așteptăm ca d-nia sa să dea țerei un teatru model, un teatru școală, care se ridice pe artiști la treapta ce li se cuvine în mijlocul unei națiuni civilizate și care va rămâne ca o nouă dovadă de felul cum a înțeles d-nia sa înalta

misiune cu care este investit. Ceia ce ar trebui însă să l'preocupe paralel cu aceasta, ar fi și școala menită a produce elementele artistice trebuincioase Teatrului.

Conservatorul de muzică și declamațiune din București, nu mai vorbim de cel din Iași, a rămas sub domeniul aceleiași organizări ce i s'a dat la fondarea lui. Ar fi peste putință ca această școală să nu fi resimțit, dupe atâția ani, trebuința introducerii unei reforme, potrivite cu progresul timpului și cu cerințele de dezvoltare ale artei noastre. În special, clasa de Declamațiune are nevoie de atâtea îmbunătățiri, că fără ele nu vom mai putea face un pas mai departe. Programul de învățămînt al acestei clase este așa de limitat, că elevii, afară de cunoștințele practice dobândite de la profesorul titular, D-nul St. Vellescu, absolvesc școala, fără totuși să poaseadă adevăratele cunoștințe ce le trebuiesc pentru exercitarea profesiei de actor. Aceasta se întâmplă pe de o parte pentru că se primesc în școală elevi fără o anumită instrucție, așa că sînt neapți de a pricepe cursurile ce li s'ar preda; iar pe de alta, pentru că asemenea cursuri speciale nici nu li se predau.

Știm că d-nul Ministru, întrevîzînd întru cât-va această lacună, a înființat de acum câțiva ani două cursuri speciale: unul de *dicțiune* și altul de *mimică*, pentru care a numit ca profesori pe D-na Aristița Romanescu și pe D-l C. Nottara. Dar ceia ce sîntem siguri că nu s'a raportat încă d-lui Ministru este că titularii acestor catrede, or cât de buni artiști ar fi pe scena teatrului, sînt departe de a corespunde misiunii ce li s'a confiat. D-na Romanescu și D-l Nottara, afară de rutina scenică, afară de cunoștințele vechei metode de învățămînt de la conservator, afară de privilegiul de a fi primii artiști ai Teatrului Național, nu au dovedit și nu dovedesc că s'au dedaț unor studii speciale, care în mod teoretic să poată fi transmise și altora.

În ce privește pe D-l Nottara numai studii de acest fel nu a făcut și cunoștințele sale asupra cursului ce predă sînt aproape rudimentare.

Așa, de exemplu, d-nia sa crede că a preda

un curs de mimică însemnează să urci elevul pe scenă și să-î zici *strâmbă-te așa*, rizi așa, încruntă-te altmintrelea, sau mișcă-te încoace, întoarce-te în colo, etc. cu alte cuvinte fă ca mine, imitează-mă, maimuțește-mă, când în realitate, pentru predarea unui asemenea curs, i-ar trebui cunoștințe profunde de psihologie, fiziologie, fisognomie, de estetică, ba chiar de anatomie, în ce privește mușchii faciali, precum și de alte științe pozitive, fără de care nu se poate nici pricepe, nici alcătui un curs de mimică, care trebuie să aibă de bază o întreagă sistemă de legi și de reguli, înșiruite toate într'un mod așa de metodic, în cât elevul, studiindu-le, să potă executa marea varietate de expresiuni, prin sine însuși, prin propriile sale căutări, iar nu prin imitarea profesorului său. În resumat arta mimiceii nu se învață de la un om, care nu cunoaște principiile ei fundamentale.

Cât despre cursul de *dicțiune* al D-nei Romanescu, apoi e destul să vă spun o singură definițiune a acestei doamne profesoare. Probabil că d-nia sa a auzit susținându-se că, spre a învăța să vorbești bine, cată să cunoști organul care face această slujbă. Așa fiind, iată cum d-nia sa definește organul vocal. Definițiunea am dibuit-o în textul unui elev al D-nei Romanescu:

«Organul vocal este pentru vorbire, aceea ce urechea este pentru auz».

Eh! Vedeți D-voastră! Reiese chiar de la început că, spre a explica omului ce este organul vocal, cată neapărat să cunoști anatomia lui; iar ca să înveți pe altul cum funcționează el, cată iarăși să știi tu mai întâi fiziologia acestui organ. Or, inchipuiți-vă pe d-na Romanescu disecând cu mânușile-i delicate un larinx, ba chiar un întreg torace, și apoi, la o vîrstă înaintată, luând în mână pe Matthias Duval, or pe Dalton, or pe Claude Bernard și studiind fiziologia organului vocal.

De sigur că asta nu se poate; precum nici nu s'a putut, de vreme ce simpatica noastră artistă, vrînd să profeseze știința organelor omenestii, a spus un adevăr foarte adevărat, dar care ne dovedește în de ajuns cât e de tare în știința de a defini organul vocal.

Dar oare numai atâtea s'ar cere pentru a

preda un curs de dicțiune?... Dar prosodia? dar teoriile Ritmului, cu durata silabelor, candelte, pause, forme egale, neegale și mixte? Dar acelea ale Intonațiunei, cu diferitele elemente ce o constituiesc? Dar acelea ale Expresiunei cu cunoștința profundă a pasiunilor omenestii? Dar în fine atâtea și atâtea minuțiozități, constituind toate un complex de legi și reguli stabilite, pe care, să fii burduf de carte, și abia să le dai la toate de fund?

Iată de ce D-na Romanescu și D-l Nottara, vîzînd cât de greu e să fii profesor de dicțiune, or de mimică, au crezut mai nemerit să facă simplu profesorat de maimuțarie, și lucrul se întâmplă tocmai așa.

Ambii, departe de a preda cursurile cu care au fost însărcinați, se îndeletnicesc a preda cursul practic al D-lui St. Vellescu, împărțind elevii între d-lor, și câte trei predând același lucru. Iată de ce ne facem o datorie de conștiință a atrage atențiunea D-lui Ministru, și suntem siguri că, în scrupulozitatea ce l caracterizează, va trimite pe distinși artiști pe scena Teatrului de unde au venit, căci fără îndoială că nici d-nia sa, înființînd cele două catrede speciale, n'a înțeles ca ele să se transforme într'un fel de curs repetitor al aceluia ce deja face destul de bine și singur D-l St. Vellescu, profesorul titular al clasei.

Zetta.

GANDIRI

I

Cât de-avut ar fi Nababul și poetul de sêrac,
Pe atât da mic e unul, cât e celă l'alt de mare:
Bogăția abia poate ca să umple un biet sac,
Pe când gloria ajunge să n'o 'ncapă nici hotare.

II

Când te naști, ești gol cu corpul și cu sufletul pustiu,
Totuși, neavînd nimica, ești stăpîn pe-al tîu, pe tine;
Dar cum intri 'n omenire și devii al Vieței fiu,
Or cât ai avea, nimica din ce ai nu 'ți aparține.

III

Cartea inimei antice mulți au vrut să o citească,
Dar puțini au priceput-o și au mers pîn' la sfîrșit;
Toți cei l'alți au relichis-o fără ca s'o isprăvească:
Unii s'au oprit de frică, alții au innebunit.
Cartea inimei moderne o citim cu nepăsare,
Căci o 'ncepem din saloane și-o sfîrșim pe trotuare.

IV

Pământul e departe de razele solare,
 Și totuși face umbră. Cum vrei ca omul, care
 Se află-ășa d'aproape de-atâtea pasiuni,
 Să n'aibă drept a spune, la rându său, minciuni?

V

Omul se ridică mai presus de toate;
 Piedici și primejdii să le'nvingă poate;
 Firea chiar se pleacă sub puterea lui
 Și el, supuindu-și tot ce 'l înconjoară,
 Ceia ce 'l displace schimbă sau doboară,
 Neșind în seamă dreptul nimănu.
 Peste munți și ape geniu-i se 'ntinde,
 Se ridică 'n ceruri, sub pământ descinde
 Și, viteaz când luptă, iar când nu, savant,
 Ține lumea toată ca un glob în mână,
 Impunând voința-i singură stăpână.
 Și cu toate-acestea, marea gigant
 Cade câte-o dată și adesea moare
 D'un atins de flutur', d'un miros de floare.

Th. M. Stoenescu.

IN CASNICIE

(FRAGMENT DINTR'UN ROMAN INEDIT)

Când intri în satul Dadilov, cea d'întăiu casă ce întâlnești, pe mâna dreaptă, este a logofătului Pârveu. Alături e biserica, apoi curtea boerească, — o clădire veche, mare, cu streșinele largi și cu pridvor de scânduri văpsite albastru. Așezată în mijlocul unei ogrăzi enorme, împrejmuită cu gard de nucle, casa boerească are aspectul unui ceardac, din care proprietarul să pôtă privi cu adevărată mulțumire sufletească bogățiile ticsite în cele zece pătule lungi, ce stau înșirate în fundul curții, câte cinci de fie-care parte a clădirii. Căpițe cu fân, stânenji de lemne de cer și de tufan, sunt puși la rând dincolo de puțul cu roata și ghizdurile cenușii, din care argații scot fără încetare o apă limpede și rece. În grajduri, cei opt cai vineți rotați nechează, sforăe și tropoesc, în semn de trai bun și odihnă, plini de o putere nervoasă ce are nevoie de a se istovi

De dimineață, până la vremea gustării, ce de obicei se servește la nouă ceasuri, vei vedea stând pe un jeț de nucle pe cocoana Safta Bărbulescu, stăpâna casei, proprietara moșiei Dadilov.

Sunt trei ani de când a rămas văduvă.

Bărbatul său, domnu Neagu Bărbulescu, din sărac lipit ce era, cu vro douăzeci de ani în urmă, se îmbogățise putred, treptat, treptat, și la moartea sa, pricinuită din ruperea unei vine, lăsase o avere de peste un milion, alcătuită din moșia Dadilov, din niște case în Giurgiu și în București, și din trei rânduri de magazii de produse în portul Brăilei.

Nimeni nu putea să cunoască taina acestei bogății. Unii pretindeau că boerul Neagu, la începutul carierii sale negustorești, vindea băcăni cu căruța prin sate; că în urmă deschisese o cârciumă la un pod, apoi un han în satul Putineiu; și haide-haide, azi cu hanul, mâine cu arendașia unei fușteice de moșie, se văzu în stare să cumpere o moșioară în Olt, de la un pârlit de fecior de bani-gata, care și prăpădisese moștenirea la Paris, studiind filosofia trotuarului, a cafenelelor și a mesei verđi.

Două-trei ani bunii îl săltară așa de bine, că după ce vându moșioara din Olt cumpără Dadilovul, una din cele mai frumoase moșii de baltă. Unii bârfitori, mergeau cu îndrăzneala lor și ziceau că era lucru necinstit în toată această bogăție, isvorită ca o ciupercă în urma unei ploii de vară. Prietenii răposatului ênsă, oameni cu frica Dômnului, trăgeau cu buretele peste obârșia bogățiilor lui Neagu, incredințați că societatea nu vrea să știe nici odată de proveniența banilor grămădiți în curgerea vremii, mai ales când sânt mulți din cale-afară.

Dar Neagu Bărbulescu, la moartea sa, pe lângă avere, mai lăsă în urmă-i și un odor neprețuit: pe Viorica, unicul copil al căsnicieii sale, o fetiică de 14 ani pe care mama sa o internă într'unul din institutele de domnișoare din Capitală, spre a i se da o educație potrivită rangului social, la care, de bună-seamă, trebuia să o ridice mijloacele bănești de care dispunea familia sa.

D-șoara Viorica petrecea zece luni pe an între zidurile pensionului și nu venea în Dadilov de cât vara, în cele două luni de vacanțe școlare.

Ca vârstă, cocoana Safta era o femeie cam de 45 de ani; ca fisic, era 'naltă, de o conformație robustă și cu niște trăsuri regulate

ce mărturisează încă despre o frumusețe trecută.

De!... O altă femeie în locu-i ar fi arendat Dadilovul și s'ar fi mulțumit cu renta ce 'i-ar fi produs moșia, casele din Giurgiu, și din București, magaziile de produse din Brăila și cupoanele bonurilor. Dar nu! Inzestrată cu o energie de fier, proprie bărbaților deprinși cu munca neîncetată, ea administra moșia, ajutată de logofătul Pârveu, o slugă veche și credincioasă, care 'și avea locuința alături de curtea boerească, cum intri în Dadilov.

Indată ce cucoana Safta lua gustarea de dimineață, o vedea că se urca în brișcă, mergea în arie sau pe câmp și făcea inspecție amănunțită isprăvnicilor, argaților și lucrătorilor, spre a se încredința dacă poruncile sale au fost îndeplinite din iotă în iotă. Acolo unde găsea vină, glasul său puternic, un glas gros și înțepat, încruntarea sprincenelor sale negre și stufoase și amenințările sale băga în pământ pe cel vinovat, iar când greșala se repeta, vai! lui: gârbaciul, ce purta vecinic în mâna sa vânjoasă, se plimba cu sgomot pe spinarea lui.

Femeie strașnică era cocoana Safta, de-o ține minte multă vreme cei din Dadilov; și dacă vre-o dată vr'un iscoditor lua de scurt pe logofătul Pârveu, putea să-i smulgă unele taine din chiar traiul ei cu repozatul Neagu, care adesea-orî a fost mângâiat de dânsa cu câte un gârbaci pe spinare, cu câte o palmă sdravănă peste obraz sau cu câte un ghiont în coaste, însoțindu-și această gimnastică de un nou soi de sudalme de cruci, sfinți și dumnezei!

— Avana muere, bre, omule! n'am ce zice! sfârșea logofătul Pârveu, în tot d'a-una când povestea câte ceva din tainele căsniciei lui Neagu Bărbulescu, și, strâmbându-și căciula în spre ureche, se scărpină pe fruntea sa brăzdată cu dese încrețituri.

Intr'o dimineață de vară, cucoana Safta ședea în privdor, sorbea din cafea și privea în nemărginirea orizontului. O sumă de gânduri îi zbuciuma amintirea. Iși aducea aminte de copilăria ei, pe când jupân Stoica plâpămarul, tatăl său, trăia încă, și care o iubise așa de mult. Par'că și acum vedea înaintea

ochilor săi priveliștea din seara logodnii sale cu Neagu Bărbulescu, pe atunci preocupat sărac în Piața-mare, cununia lor în biserica Curtea-Veche, nunta lor care ținu trei zile și trei nopți. Apoi, gândul său sbură la viața de chin și de mizerie ce dusesse în anul întâi al căsătoriei. Apoi, trecea la viața sa de cârciumăreasă de sat, nevoită a sta la tîjghea de dimineață până seara, a rîde mușterilor, a glumi cu ei, a vinde vin, rachiū și covrigi țaranilor și drumeților.

Se întreba, dacă iubise vre-o dată pe Neagu; și gândul îi spunea că nu iubise nici o dată pe acest om vecinic lacom după câștig; pentru care simțimintele nu însemnau nimic; în inima și sufletul căruia nu putuse încolți de cât o singură dragoste: a bogăției. Și dacă viața ei a fost robită de acest om, lipsit de cele mai calde simțiri, numai copilei lor o datorea. Și când numele Viorichii îi rătăcea pe buze, cucoana Safta se gândea la nașterea ei, la copilăria ei, și la traiul ei din pension. Un oftat lung scoase din piept cucoana Safta, oftat care semăna unui cântec de dor, și o lacrimă se scurse din ochiul său și se pogori încetișor d'a lungul obrazului.

— Ce o fi făcând Viorica? murmură Safta din jețul său de nuele și plimbându-se gânditoare prin coridor.

Câte-va minute în urmă, un vătășel de la primărie îi aduse un plic galben. Cucoana Safta luă plicul și îl desfăcu: era o scrisoare de la Directoarea pensionului în care era internată Viorica.

Mihail Demetrescu.

NAȚIONALITATE

Cugetare

Când o națiune ajunge a tot imita legile, instituțiunile și ideile altor naționalități, pentru cuvântul că teoriile unei filosofii abstracte ar zice: *că viața este una, că frumosul este unul, că natura omenească este una*, atunci de ce ar mai exista numirea de naționalități?

St. Vellescu.

DIN SOMN

Păream uitat de moarte în noaptea multor veacuri
 Și, învechit în viață ca muntele Ceahlău,
 Știam destule-acuma : la boale bune leacuri,
 La multă fericire un grăuncior de rău.

* * *

O boală dacă-î răul trupesc al omenirei,
 A sufletului boală e culmea fericirei.
 Și după cum în rele e setea pentru bine,
 În bine rău-î simbur a ródé dulci în sine.

O fericire lungă aduce-obicinuire,
 Ce dragostea ucide ca să rămână ea:
 Monotonie-atuncea, și saț, și tânguire:
 Așa-î făcută viața, să ia, dar să și dea.

E rea acea cărtire că suferim, în bine:
 De la nesocotință tot ce-î mai trist ne vine;
 Căci răul să nu-l judeci așa cum se ivește,
 Ci uită-te la densus să vezi de folosește;

Căci după ceartă vine a împăcării miere
 Și mult mai dulce pare, când știi că e și fiere;
 În boală trupul scade, se face cărtitor;
 Convalescența leagă pe om de viitor.

Dar nici să-și facă omul deprindere ciudată
 De-a răsturna vieța așa cum nu e dată;
 De-aceea-î rău continuu, căci singur el 'și-l face;
 Nu știe când se strigă, nu știe când se tace.

Rău vecinic nu se află în nici o întâmplare,
 De om atârnă numai de-î mic ori de-î mai mare.
 O dreaptă judecată, simțire mai de ghiață
 Și puse und'se cere e-adeverata viață.

* * *

Păream uitat de moarte în noaptea multor veacuri
 Și, învechit în viață ca muntele Ceahlău,
 Dormiam; în somn aflasem atâtea bune leacuri;
 În viața cea reală priește ce nu-î rău...

N. Rădulescu-Niger

JAPONIA ȘI CHINA

(REVUE SCIENTIFIQUE)

Astăzi când resbelul între aceste două puternici țări atrage atențiunea întregii Europe asupra lor, este nemerit cred să avem pe scurt câte-va date statistice, geografice pentru a se vede de ce forțe dispune fie-care și cum stă cu civilizația.

Japonia, din punctul de vedere al teritoriului, se știe că este compusă din mai multe

insule din cari cele mai principale sunt Yeso-Nippon, Sikoku, și Kiu-Siu, ast-fel se poate compara cu Marea-Bretanie și cu Irlanda, Imperiul răsăritului Soarelui este mai întins însă de cât Regatul-Unit al Marii-Bretanie, căci are o întinere de 27600 km. și o suprafață de 272.000 km. p. Populațiunea Japoniei la 31 Decembre, st. n. 1892 se urcă la 41.080.940 suflete; ast-fel că în ultimii dece ani de la 1882--1892 a sporit cu 3.389.000 suflete, ceace revine la o augmentațiune medie de 1% pe an. Densitatea medie a populațiunei, în principalele insule locuite este de 139 locuitori pe km. p. Cu toată întinderea a coastelor, Japonia are o rețea întinsă de căi ferate : 2879 mile Englezești (ceva mai mult ca 3000 km.) în exploatație, din care 557 mile póte aparține Statului : restul este împărțit între 13 companii; 266 alte mile Englezești, adică aproape 330 km. sânt în construcție.

Comerțul exterior al Japoniei se presintă în 1892 cu 91.000.000 yeni (yenul are o valoare nominală de 5 fr.; dar e depreciat) la exportațiune și 75.952.344 yeni la importațiune. Comerțul cu mătase este cel mai important : în 1890 Japonia a fabricat 4.154.466 piese de mătase în valoare de 52.500.000 fr. De asemenea a avut o produțiune de carbon de 2.619.000 tone în 1890.

În fine navigațiunea Japonedă face repede progrese. Numărul navelor atât cu pândă cât și cu vapor crește necontentit.

Cât despre starea de cultură, se cunoaște în Japonia că este deja înaintată în școli și Universități, mai în toate ramurile, dând un contingent de oameni speciali destul de apreciat.

Relativ la China, cu tot disprețul profesat de guvernatori săi cu privire la civilizațiunea noastră europeană, totuși aceasta nu trebuie considerat în mod osebit. De la 1866, China posedă Institute pentru învățarea limbilor franceze, germană, engleză și rusă. Împăratul însuși a început să învețe englezește la 24 ani, și se ocupă cu limba franceză. În toate marele porți ale imperiului există, alături de institutul de limbă streine, și o academie de științe și la Canton este chiar o școală normală pentru construcțiunea torpilelor.

Vice-regele Pe-tchi-li a instalat o școală de medicină după modelul celor europene. La Tin-tsi este o școală de telegrafie și una de căi ferate, cu profesori mai toți eurenpi. Armata de asemenea s'a transformat de câțiva ani. Pekinul are o armată de 13000 soldați bine exersați, armați și instruiți europenește. Armata chineză se urcă la 1.400.000 omeni și dispune de 581 tunuri krup. Flota coprinde 2 escadre: escadra de nord și escadra de sud. China are 15 arsenale unde se făurește mai tot armamentul său, dând arme care nu lasă nimic de dorit.

Pekin este legat cu toate provinciile prin telegraf. Monedele sunt bătute după cele europene și bazate pe sistemul ecimal. Fiindcă religiunea chinezească nu permite de a așeza portretul împăratului pe piesele de monedă, acestea au pe o parte un dragon, iar pe cea-laltă numele împăratului.

De 30 ani numai 5 porți erau deschise Europeanilor; astăzi sunt 22 și 100 faze repatisate în lungul coastelor chinezești; cât pentru comerț, sunt în China 400 case de comerț, din care 24 franceze.

C. I. Manolescu

LACRIMA

(După Lord Byron)

Oh! Dulce picătură a unei raze clare,
În tine strălucește virtutea ne'ncetată!
Mai limpede, mai albă și chiar de preț mai mare
Ca piatra prețioasă, lucești ne-asemănat.

În sufletele noastre aduci o mângâiere
Și-adesea, în nevoie, ne vii în ajutor;
Durerea când ne-apasă, amorul când ne pieri.
Când chinurile 'n inimă pornesc convoiul lor.

Tu, fală-a 'nțelepciunii, copilă-a fericirii,
În ori-ce parte-a lumii, în ori și care timp,
Ai încântat într'una simțirea omenirii
Și-ai înălțat poetul aproape de Olymp.

Locot. V. Fărășanu.

RINUL GERMAN

de Becher

Nu, Rinul n'o să'l aibă; nici văile adânci,
De și il cer cu strigăt ca vulturii pe stânci.

Cât timp va curge pacinic, sub manta sa cea verde,
Cât timp lopata 'n valuri puterea nu 'și va pierde,

Da, Rinul este-al nostru: german va fi ăst loc
Cât timp vom bea iubirea, în vinul său de foc,

Pe câtă vreme stinca se va 'nălța cu fală
Și va privi în valuri înalta catedrală.

Cât timp ai noștri tineri la joc n'or osteni,
Și fetele gingașe cu drag vor curteni,

Va fi în-veci al nostru; ș'atunci l'or euceri,
Când brațul cel din urmă în valuri va pieri.

RĂSPUNSUL LUI ALFRED DE MUSSET LA RINUL GERMAN

de Becher

L'am avut, o știe bine Rinul vostru teuton;
Numai el nu a uitat,
Cântecul de veselie, ce-am cântat în unison,
Când, pe valul său turbat,
Inchinam pahare pline gloriei ce nu se 'nfringe,
Și călcam cu caii noștri pe al vostru nobil sânge.

L'am avut, o știe bine, ori și cât e de german,
Rinul vostru visător,
Când Condé și-a ris de dinsul ca de un pigmeu dușman
Rupând vâlcii săi ușor.
Și pe unde trec părinții pe pământul celor vii,
Ați să treacă tot-dauna și vitejii lor copii.

L'am avut, o știți prea bine acest riș fermecător,
Ș'ale voastre vitejii
Ați fost toate nimicite d'un Cezar triumfător,
Prin atâtea bătălii,
Ce vă prefăcu 'n țărână pău' la cel din urmă os,
Unde se afla atuncea brațul vostru glorios?

Nu uitați că noi în treacăt am lăsat dulci încântări
Fetelor ce povestesc
D'ale noastre inimă calde, de acele sărutări
Ce cu drag își amintesc,
Când ținându-le pe brațe fără teamă de nimic,
Ne turnau cu veselie vinul vostru alb și mic.

Și de este Rinul vostru, voi germani cutezători,
Vă spălați astăzi livrea;
Dar vorbiți mai blând de gloriei, de acei triumfători
Prigoniți d'o soartă rea;
Aducându-vă aminte ciți sub corbul tremurând
V'adunaseră-ți în stoluri pe vulturul expirând.

Curgă deci în bună pace Rinul vostru mult german
Și privească-se în el
Goticile catedrale, guvernate d'un tiran;
Eusă spada de rebel
Puneți'o ușor în teacă, căci mai bine e să ștepte,
De cât morții vre-odată din morminte să deștepte.

Colonel G. Boteanu.

O PĂCĂLEALA

Chir Iani era hangiu în Tîrgul-Bolboaca.

În vremea când nu exista drum de fier, chervanele și căraușii cari mergeau de pe la Dunăre în sus spre podgoriile Odobeștilor, dacă plecau dimineața de pe la Brăila ori Galați, ajungeau pe înserate la Bolboaca, unde conăceau la hanul lui Chir Iani, ca unul ce era mai de procopseală și cu mai puțin păduchi de lemn prin scândurile patului.

Deverul hangiului era mare în vreme de toamnă, când vinarii treceau la podgorii să cumpere recolta; iar în cele alte timpuri ale anului, chir Iani se văita mereu de chesat, și ca să nu-i treacă vremea fără treabă, se îndeletnicea cu bunătățile, dând bani cu camătă, ba lui Stan, ba lui Vlaicu, căroră, când venea ziua de plată, de nu aveau bani la îndemână, le lua la unul boii, la altul căruța, ba la câte cineva și muieră, de era cum-va mai tinerică.

Așa, chir Iani își avea rostul lui; și, iarna trece, vara vine, făcea bani la pungă și osânză la burtă.

Intr'o zi, ședea rezemat cu coatele de tejgheaua prăvăliei, încărcată cu de toate, pe lângă câte-va mese învelite cu fețe albe, ce ocupau o parte a încăperei, formând ca un soi de birtuleț, unde călătorii își lua de obicei ospățul.

În vremea aceea, intrară doi târgoveți, care cât de colo miroseau a ovrei, dar ovrei fără perciuni; negustori, ori zarafi păreau a fi fost.

Se așezară la o masă, cerură ceva mîncă, se ospătară, beură câte puțin și se întinseră la vorbă, pasămi-te despre giuvaericele, aurării, argintării și alte scule de preț, căci, după părerea lui chir Iani,

tîrgoveții erau ceasornicari, ori argintari, iar după spusa lor află și el că erau din Galați și se duceau la Focșani, după treburi d'ale lor.

Vorbă-vorbă, chir Iani se puse la masa lor și, ca să-i prinză de mușterii, făcu și el cinste cu o jumătate la trei.

Intru tîrziu, în ușa prăvăliei se opri o droșcă, din care sări jos un tîner, bine îmbrăcat, frumos la chip, curată viță de boier.

După ce dete convenita bună-ziuă, se așeză la una din mese și ceru de mîncare. Mîncă și el, beu de unu singur, se scobi în măsele; dar când fu să plătească, numai că începu să se caute prin toate buzunarele. Dă-i în coa, dă-i încolo, perduse punga și pace bună!...

Eh! Ce era de făcut?

Hangiul îl aștepta rezemat d'un colț al mesei; iar dacă văzu și văzu,

— Lasă, boerule, că 'mi-ei plăti altă dată când îi mai trece, zise el.

— Ași! Nu se poate, răspundea mereu tînerul, n'am obicei să rămîi dator.

— Atunci, ce e de făcut?

— A! Iată! exclamă păgubașul pungei și își scoase de la legătura de gât un ac de aur c'o piatră mare și lucioasă, de părea cogiamite boabă de briliant.

Hangiul se uită cu nedomirire; ceilalți doi călători se apucaseră de vorbă, că parcă habar n'aveau de ce se petrece împrejur.

— Uite, adăogă tînerul. îți las acul ăsta; e de briliant, face trei mii de lei. Nu vreau să crezi că sînt un moftangiu.

Chir Iani luase acul și 'l răsucea pe toate părțile; apoi zise:

— De ce să ia eu acul ăsta care face atâtea parale, când, mai bine, îmi rămîi d-ta dator socoteala.

— Atunci, știi ce? zise călătorul, tot am eu trebuință de bani, unde mă duc, căci ar fi păcat să mă mai întorc acasă, cale de atâtea poștii; acul face trei mii de lei, dă-mi pe el cinci sute și când oi mai veni ne răfuim; dacă nu, păgubaș n'ai să rămâi.

În gândul grecului par'că se năluci o idee, că adevărat: mai bine ar fi de nu s'ar mai întoarce. Da de, se cam îndoia. Noroc cu cei doi târgoveți, că numai ce-i veni lui să se dea în spre ei și stătu de-i întrebă ce e de capul nestimatei aceleia.

— Asta? zise unul din ei; ăsta-i brilliant veritabil... Da, de unde la d-ta așa piatră?..

— Face cinci mii de lei, adăogă tovarășul acestuia.

— Cinci mii!... făcu chir Iani, apoi le explică cauza pricinei.

— Ia'! Ia'! il sfătuiră amândoi târgoveții.

— Păcat că n'am bani de prisos, zise unul; l'ași lua eu cu ochii închiși.

Apoi, fără a le mai da ascultare, grecul se întoarse la mușteriu se și-i zise:

— Știi una, boerule, eu nu dau bani cu împrumut. Dacă vrei, ți'l cumpăr și să nu mai avem tevatură amândoi.

— De vândut, nici vorbă.

— Atunci...

— Ți l-ași vinde, dar nu'mi dai preț.

— Cât ceri?

— Două mii de lei, fiind că mi s'a întâmplat nenorocirea asta.

Și dă jupâne, lasă rumâne, căzură la învoială cu o mie de lei.

— Fie! zise călătorul, fiind că m'ai găsit la aman.

Și hangiul, bucuros că pusese mâna pe o sculă care avea să-i aducă câștig cel puțin îndoit de cât făcea, scoase banii,

strânși din bunătațile camătei, și-i numără boerului, luând acul în stăpânire.

Iar pentru ca târgul să fie târg, și să nu cumva să se dea acul de furat, cei doi târgoveți fură și ei poștiți ca martori la tocmeală.

După ce ténărul se sui în droșcă și o porni în susul drumului, către moșia sa, căci proprietar mare mai spusese el că este, cei doi ovrei începură a ferici pe chir Iani, că dăduse peste el o așa plească.

— Ce să-i faci! le răspundea hangiul, așa dă norocul peste om.

După toate astea, și după cuvenita plată, târgoveții își luară rămas bun și, urcându-se în căruța cu doi cai, pe cari-i legaseră de un stâlp al umbrarului din fața hanului, o porniră negustorește încotro le era treaba.

De unde să-i dea în gând lui chir Iani că, ovrei apucând același drum după boerul cu acu, lucrul nu putea fi tocmai curat?

Numai, a treia zi, plecând la oraș ca să-și ia înapoi banii, măcar îndoiiți, tare îi veni să se culce jos și să moară de inimă rea, când toți giuvaergii la care se duse îi spusera că acul nu face nici o potcoavă de cinci lei

Nocturna.

DISTICHURI

Amiciția și-Amorul împreună se iubesc
Ca doi frați ce-o moștenire împreună împărtesc!
Femeia e ca o monedă pe care-amorul e gravat.
Se șterge pajera, cu vremea? Și cursul ei a încetat.
Pentru-aceia unică dată, o! femeii, că ne-ați născut.
Voî, de câte ori ne faceți să murim într'un minut!
Cometelor, vi-i rătăcirea atât de grea de socotit,
Pe cât e inima femeii și-amoru-i propriu nelipsit.
Ca să definești femeia, s'o cunoști ar trebui,
Și pân' s'o cunoscă lumea, ăst planet se va răci.

N. Rădulescu-Niger.

PLÂNS ȘI PLÂNS

La biserica vecină bate clopotul de mort
Și pe drum, pe sub ferestre, trec femeii îndurerate

Imbrăcate

În al doliului port.

Nu bătea se vede 'n pieptu-mi inima destul de tare
Și în sufletul meu jalea nu era destul de grea,

Trăbuea

Altă jale și mai mare !

Și pe când privesc în stradă, ca să ved cine-a murit
Și pe când aștept să treacă lumea cea nemângăiată,

Ved d'odată

Că murise-un fericit;

Om voios, lăsa pe urmă-î bani și bunătăți mulțime,
Traiū ce-ar fi putut să-î pară soare fără de apus

Și s'a dus

În eterna 'ntunecime.

Dar pe când în schimbul morței i-ași fi dat viața mea,
Ved soția lui cernită, care 'n semn că îl regretă,

În caretă

Dupe dricul lui mergea.

Și simțiu o mângăere, cugetând că-i mult mai bine
De cât alții din splendoare să mă plângă în sieriū,

Eū, de viū,

Singur să mă plâng pe mine.

Th. M. Stoenescu.

POTCAPUL LUI RUSE

— Snoavă —

Un țigan, auzise de la bunică-sēū că omu dacă se călugărește i se iartă păcatele, ba că, ce e mai mult, poate să ajungă și nătrăpolit.

Numa, ce-î veni lui într'o zi, că 'și luă hamu și praștia și drept la călugărie.

Acolo, dis de dimineață îi puseră potcapul pe cap și, după cum e obiceiul, îi deteră numele de Refael, în loc de Ruse, cum îl botezase naș-su popa.

Da, cum se întâmplă că ziua aceia să fie tocmai în Vinerea Patimilor. Toată mănăstirea postea, toaca mereū toca și călugărima se ruga.

Țiganu făcu și el cum era orânduiala ; da, cam pe la asfințit, îi veni așa o sfirșeală

pe la inimă, că tare flămânzise, și de mâncare nici pomină nu era.

Dacă vėzu și vėzu, începu să bolborosească :

— Haulio calugario!... Tota ziua tocatura, fara nici o bucatura!...

Și-o apucă pe dupe mănăstire, până ce dădu d'un copac c'o cracă tăiată la virf. Se potrivii bine cu capul subt ea, și ha! ha!... ha!... lăsă potcapul atârnat de cracă, zicēnd :

— Sa nu fie cu pacat ! Nici cu mâna te-am pus, nici cu mâna te-am luat. Rămăi sanatos Rafaile, ca eū ma duc cu Ruse.

Th. M. Stoenescu.

CIUPERCEANU

Nu l'am vėzut, de sunt ani de zile.

Unii spun că ar fi la balamuc.

Mie, par'că nu'mi vine să cred; prea era prost ca să sfârșească acolo unde, dacă intri, trebuie să lași afară măcar cât de puțină minte.

Cu toate astea, o fi.

Prost cum era, avea într'ensul ceva dintr'al oamenilor mari din ziua de astă-zī: un fel de fudulie, căreia învățații obicīnuesc să-î zică *grandomanie*.

Pe când îl cunoșteam, se povesteaū multe de gărgăunii ce-î intraseră în cap.

O dată, ne mai avēnd ce mânca, se făcuse reporter la o gazetă. Nu-î era atât de simbrerie, pe care o lua cu sfațul, ci de cinstea, demnitătea slujbei: uși deschise în toate părțile, cunoștințe de toate soiurile... Nu e glumă să fii reporter la o gazetă, și încă guvernamentală.

Înpănat de titlul sēū, mergea pe calea Victoriei. I se părea că toată lumea se uită la el, că ar vrea să 'l salute, dar nu îndrănește, că unii chiar își dădeaū cu coatele, ca și cum ar fi vrēnd să ȃică :

«Uite, āsta e Ciuperceanu».

Adevērul așa și era. Nu trecea nimeni pe

lângă dânsul, fără să se uite cu curiozitate la el, fără să-l arate altuia și să pufnească de ris, bine înțeles după ce 'l lăsa să treacă înainte.

Ce se întâmplase? De ce toate astea?

Dracii de băeți de la redacție, îi lipiseră o etichetă de hârtie pe fruntea pălăriei și el, distrat cum era, plecase pe drum de caraghioslăcul tuturilor.

Dar credeți că asta i-a servit de lecție, ca să-și gonească fluturii din cap?

Nici de cum.

Pe fie-care zi 'i se făcea câte-o nouă posnă de acest fel, și totuși, când era vorba de lumea care 'l admiră, de cei care 'l invidiază, de femeile care 'l sorb cu coada ochiului... ași! Ce vorbă!... Era om chipeș el, frumos și plin de talenți... Nu vrea să se ostenească mai departe, dar ar ajunge și Ministru, dacă-ar fi să facă în ciuda dușmanilor.

Într'o dimineață de primăvară, l'am găsit la șosea. Stă singur pe-o bancă de pe alee, în fața vilei prințului Dumitru Ghică.

Cum mă văzu, cu un aer triumfător, ca și cum ar fi vrut să-mi spue ceva, dar credea mai nemerit să mă lase să descoper însumi, — mă pofti pe bancă lângă el, și-mi spuse să aștept puțin.

Tocmai mă așezasem, când un deputat, care trecea în trăsură pe din'aintea noastră, își luă pălăria și salută cu respect. Ciuperceanu îi mulțumi, ridicând doar mâna la pălărie; apoi îmi zise:

— Vezi? Vezi?... Țsta care m'a salutat e deputatul Pingulescu.

Nu trecu mult și un alt ipochimen repetă aceeași manevră.

Urmară apoi ofițeri, civili tot unu și unu, cucoane de prin lumea mare, până și un ministru. Toți și toate își luaș pălăria or se ploconeau ca din'aintea lui Vodă, iar Ciuperceanu, răsturnat pe bancă, le mulțumea cu mărînimie, le zîmbea cu protecție.

Nu știam ce să cred; căzusem pe gânduri, dar el mă întrerupea din când în când, ca să-mi tot spue ăsta e cutare, asta e cutărița; nume pe care le știam din auzite, dar cu care Ciuperceanu putea să mă și înșele, căci mi-ar fi fost cu neputință să cunosc chipurile atâtor oameni.

Într'un moment, mă simții ne la locul meu lângă un om care avea atâtea cunoștințe mari, ba chiar mi se părea o prea înaltă cinste că mă aflam alături de dânsul. Mă ridicai să plec, cugetând în mine:

«Țsta-î Ciuperceanu de care rid toți cunoscuții și pe care 'l fac grandoman? N'au dreptate!...».

Și cum mă îndreptai înaintea lui, ca să-mi iaș bună ziua, privirea îmi venia drept în fața casei prințului Ghică. Beizadeaua ședea pe terasă și tocmai răspundea la salutul ce i se adresa de un trecător pe șosea, în vreme ce Ciuperceanu își ridică iar mâna la pălărie.

Îmi veni să țip de ris, să 'l întorc cu fața la spate ca să-î arăt pe cel căruia se adresau toate salutarile; dar 'mi-am zis:

— Ce zor!...

Și-am plecat pe ici încolo.

Astă-zî am o remușcare.

Bietul Ciuperceanu e la balamuc.

Și eu și toți cei l'alți i-am fi putut scoate gârgăunii, și noi, l'am lăsat cu ei în cap.

X.

CE SUNT!

Dacă știți cum apa mării roade stâncă cea mai tare, De-ați văzut imensitatea cum dărâmă un colos, Numai ast-fel veți pricepe cum adâncă mea ntristare A putut să mă doboare și cum sufletul mi-a ros.

Dacă'n corp pătrunde-un ghimpe sau un ac înveninat, Face-o rană dureroasă și adese ori mortală, Eū în suflet port o țeapă ca o brâncă colosală Și cu toată suferința, m'am trudit și-am existat.

Nu m'am plâns măcar odată nimănuī, nici chiar în [mine.

Căci în lacrimile mele poate că s'ar fi ivit Lacrimile nebuniei și știam destul de bine Că nebunul face milă, dar e și batjocorit.

Câte-o dată staș și cuget ce-am făcut în viața mea? Văd că firu-i se scurtează, par'c'a fost inchipuire, Și cu toate că intr'ênsa n'am avut o mulțumire, Nu m'aș îndura, la vreme, ca să mă despart de ea.

M'am luptat cu suferința, c'o răbdare ne'ntreruptă, M'am ținut din răspuțere să nu cad pentru or-ce; Căci acel care se lasă ca să cadă fără luptă, Merită, fără 'ndoială, să rămăie unde e.

Une ori, nenorocirea într'atât m'a torturat
Și n'aveam nici mângâierea ca să știu de unde'mi vine;
Dar când am văzut pe alții mai nenorociți ca mine,
I-am compătimit pe densii, iar pe mine m'am uitat.

Timpul, ca un biciu de flacări, amăgind a mea privire,
Când părea mai plin de farmec, m'a plesnit peste obraz
Și-a trecut ca o nălucă, nelăsându-mi în simțire
De cât urmele dorinței preschimbată în extaz.

În a vieții primăvară, fără voie am simțit
Că în sufletu-mi răsare floarea dragostei curate,
N'apucă să înflorească, căci veni pe ne-așteptate
Iarna vârstei, iarnă 'n care fără timp s'a vestejit

Am iubit și eu femeia, —demon 'i-ași fi zis mai bine,—
C'o iubire nesfârșită ce un ânger merita,
Am iubit'o mult, dar densa s'a iubit prea mult pe sine
Și 'n simțirea ei nici mila n'am putut a-i deștepta.

Astăzi, ca un trunchi sălbăteac scorburos și desfrunzit,
Subt a căru coaje viermii și insectele 'mpuiază,
Corpul meu, distrus de boale, singuratac vegetează
Și 'n simțirea lui sleită suferințele-au roit.

I. Vifor

FRANÇOIS COPPÉE

PENTRU COROANA

DRAMĂ ÎN CINCI ACTE, ÎN VERSURI

Reprezentată pentru prima oară pe scena teatrului «Odeon» din
Paris, la 19 Ianuarie 1895.

PERSOANELE

Stefan, episcop și rege al Balcanilor.

Prințul Mihail Brancomir

Constantin Brancomir, fiul său.

Imbrahim Efendi, agent secret al Sultanului Mahomed al II-lea, sub deghizământul unui lăutar, și purtând numele de «*Benko*»

Uroș, veteran

Lazăr, soldat

Un prizonier turc

Un paznic

Un păzitor de capre

Un ofițer

Bazilida, soția prințului Mihail.

Milița

Ana, fiica lui Uroș

Sofia, cântăreață

Alexe, pagiu

Acțiunea se petrece în Balcani, pe la finele
Secolului al XV-lea

ACTUL ÎNTĂIU

Tabăra unei cetăți în Balcani. La fund o poartă
monumentală. La dreapta și la stânga porței, fortă-

rețe. La dreapta în al doilea plan, o locuință cu o ușă
mai mică de cât cea din fund. Pe d'asupra zidurilor
se ved muniții.

SCENA I

Lazăr, Uroș, Benko.

*La ridicarea cortinei Lazăr, soldat tânăr, arată
munții lui Benko, un fel de lăutar, purtând pe umeri
o guzla cu gâtul lung. Uroș, veteran, cu mustățile
cărunte șade pe o bancă.*

LAZĂR, (Intinzând mâna spre dreapta)

D'aicea poți, fârtate, să vezi întreaga țară.
Către apus, câmpia de grâu și de secară,
Cât ține zarea toată de nu-î găsești hotar,
E țară creștinească, a neamului bulgar.
Când cerul e albastru și soarele lucește,
În vale, ca o boltă roșcată se zărește.
E capitala noastră, Vidinul. Mai în jos,
Danubiul se 'ntinde, bătrân și măiestos,
Cu 'nfățișare veche, dar tot-d'a-una nouă,
Ce 'n lungu-î întretaie împrejurimea 'n două,
Ca sabia întinsă pe pielea unui leu.

BENKO, (arătând la dreapta)

La răsărit?...

LAZĂR

Acolo?... E Turcul!... Dar cu greu
Va isbuti păgânul trufia să 'și impue.
Sunt ani de când se luptă aci la noi să suie;
Dar în zadar! Balcanii s'apropie de cer,
Și piepturile noastre sunt ca un zid de fier.
De câte ori se 'ncearcă, cum vine-așa se duce!
(Arată la dreapta, apoi la stânga)

Acolo-î, Semiluna; aci, e sfântă cruce!...

BENKO, (privind înălțimea)

Așa e, da, Balkanii sunt munți spăimântători.
Ei seamănă cu-o mare umflată pân'la nori
Și ale cărei valuri staă vecinic nemișcate.

LAZĂR

De multă vreme Turcul ar fi urcat, fârtate
Acești Balkani, la care privește însetat,
De n'ar fi fost Voivodul viteaz și devotat,
Ce apără cetatea de ani vre-o doi-spre-zece.
Ne-ar fi silit să trecem pe subt hangeru-î rece,
De nu aveam alături pe bravul Brancomir.

BENKO

Sărman lăutar!. Aicea, eu sunt ca mosafir,
Și-ași vrea să cânt mărirea acestei mândre fețe.
La spuneti-mi și mie din faptele-î mărețe
Și pe guzla voiți pune un cântec voinicesc.

LAZĂR

Și o să faci prea bine. Eū unu'ți mulțumesc....
 Când Mahomed Sultanul Byzanțului supuse,
 Subt ura Semilunei norodul tot căzuse.
 Murise Hunyade; murise Scanderbeg.
 Popoarele 'ntre ele cu greu sē înțeleg ;
 Și Grecii și Maghiarii și Sērbii, și-Epiroții
 Și chiar Muntenegrenii, încātușai ca hoții,
 Sunt dați, fără cruțare, pe mână de calău.
 Stăpân pe-atuncea, Turcul, era hain și rău
 In fie-care țară domnea câte un pașă,
 Imprăștiind în urmă-i puterea lui trufașă.
 Boierul său haiducul, în chip îngrozitor,
 Erau virăți în țeapă pe chiar ruina lor.
 Voivozii, strânși de gróză, plătēu tributuri grele
 Abia putând cu daruri, cruzimea să le 'nșele.
 Soldații turci, ca probă a urei lor străvechi.
 Purtau câte o traistă umplută cu urechi.
 Incremeneai de-atâtea măceluri săvârșite.
 Se povesteau de unii cruzimi nepomenite.
 Polonii, părăsindu-și căminele, spuneau
 Că crucile 'n rēspântii de sânge se pătau,
 Roșind împrejurimea verdetei înroutate,
 La Praga o icoană a maicei prea-curate
 Se zice că 'și schimbase culoarea. In sfirsit,
 Gemea creștinătatea de tigrul învrăjbit,
 Și plângerea Europei era asemănată
 Cu strigătul fecioarei d'un monstru violată.

(Va urma)

TH. M. STOENESCU

DISTRACȚII

Jocuri de Societate

Lupul, capra și varza. Se alege trei persoane din societate. Se dă uneia numele de lup, alteia de capră și cei de a treia de varză. O a patra persoană joacă rolul de luntraș.

Se așează în mijlocul odăiei un scaun sau se întinde o pânză, admitând că aceasta ține locul unui riu. Luntrașul este ast-fel obligat să treacă de cea-l'altă parte a rifului, unul câte unul, lupul, capra și varza, fără însă ca lupul să rămâie cu capra sau capra cu varza, căci s'ar întâmpla mănăcatorie la mijloc.

Se înțelege că dacă luntrașul ar duce lupul sau varza, capra ar fi mănăcată.

Dacă va duce întâi capra, la al doilea drum va fi silit să ducă lupul sau varza, și una din două ar fi mănăcate.

Aci e toată greutatea, și dacă luntrașul face o greșeală, atunci dă un gagiu și ese din joc, lăsând locul altei persoane.

Iată acum cum se procedează :

La primul drum se trece capra: lupul și varza rămân singuri fără nici o primejdie. Luntrașul se întoarce singur și trece varza. Se reîntoarce, luând cu sine capra, pe care o lasă și ia lupul. Se reîntoarce apoi singur și trece în cele din urmă și capra. Cu modul acesta lupul, capra și varza trece fără nici o primejdie.

Panglicele. Unul din judecători ține c'o mână de marginile mai multor panglicii. Fie-care din persoanele care joacă apucă de căpătâiul unei panglice și trebuie să execute după comandă o mișcare sau alta. Cu alte cuvinte când cel care conduce jocul zice: *Lasă!*... trebuie toți să slăbească panglicele ; - când va zice: *Trage!*... să le întinză.

Ori-cine greșește dă un gagiu.

Jocul Maimuței. Ia mai din vreme pălăriile a două domni, pe care vrei săi păcălești ; ungele pe fundul exterior cu puțin chinoros sau o altă negreală oarecare. Apoi pune pălăriile la locul lor, fără să știe nimeni, și apoi începe jocul. Cel care conduce se numește conducător.

Deci, conducătorul începe să facă diferite mișcări și fie-care trebuie săl imiteze. Așa, când se apucă de nas, toți cei-l'alți trebuie să facă la fel ; când își șterge ochii, tușește, strănută, rîde, plînge etc., toți fac ca dēnsul. La un moment dat, ia o pălărie oare-care și se freacă pe obraz cu fundul ei. Cum fie-care va merge săși ia pălăria sa, ca să imiteze pe conducător, și cei doi hotărîți de a fi păcăliți își vor lua pălăriile și se vor freca cu ele pe obraz ; dar vai ! se vor spoi pe fețe ca niște draci. Ceia ce este ęnsă mai nostim, e că unul va rîde de cel-l'alt, fără a se vedea pe sine.

Recreator

TEATRUL NATIONAL

DIN CRAIOVA

În cursul lunii Ianuarie s'au jucat la Craiova cu mare succes, în fața unei săli pline, piesele amicului nostru N. Rădulescu-Niger: *Printre Vecini* și *Pasiuni*, comedii originale și *Nunta lui Lică* comedie-imitată.

După gazetele locale am văzut cu plăcere că piesele au plăcut foarte mult publicului atât ca lucrări teatrale cât și ca interpretare din partea artiștilor. Culeg din ele.

Printre vecini e un studiu de moravuri și de tipuri; e ceea ce se zice și se poate întâmpla p'ntre vecini, ca generalitate; iar istorioara, invențiunea, e dragostea între fiul unei negustorese bogate din Dealul-Spirei și fiica unei femei din lumea bună, scăpatată. Luptă de prejudecii și vanități. Negustoreasa are antipatie contra ciocoilor, mai ales săraci. Fiul, sentimental și cu bun simț, nu vrea să asculte de cât pasiunea lui. El triumfă, după o serie de incidente în care personagiile se zugrăvesc bine și care dau viață piesei. S'au distins cu deosebire ca interpretare: D-na Fărcășanu, în rolul mahalagioaicei Irina; d. Livescu în rolul unui student veteran, d-na Livescu în rolul fetei și d-na Caloglu în rolul mamei de familie bună. Intregul a fost foarte bine.

Pasiuni, comedie de salon în 3 acte, de asemenea studiu de moravuri, superioară celei-l'alte prin sobrietate și acțiune strânsă. Toate par așa de bine la locul lor în piesă, că alt-fel par'că n'ar fi putut fi făcută, cât și sfârșitul alt-fel. Preda, un proprietar însurat cam târzior își trimite nevasta cu copiii la Paris, când aceștia au ajuns în vîrsta d'a învăța cursurile superioare. D-na Preda pleacă la Paris, însoțită însă de amantul ei, un student pe care l'ia pe socoteala ei, în taină, — amant de când da lecție în casă copiilor ei. Cum era să plece

fără el, de vreme ce pasiunea de dînsul o orbea cu totul? Piesa se începe după întoarcerea d-nei Preda, cu fiul ei cam găgăuță, răsfățat și ne'nvățat, cu fiica ei foarte drăgălașe și cuminte, iubind însă pe Berenescu, amantul mamei sale, pe care nu l'știa ca atare. Cele trei acte nu sunt de cât lupta între amant și amantă, ea bănuindu-l că vrea s'o lase; el asigurând'o de iubirea și credința lui, și, în taină, curtenind pe fată. O soră a d-nei Preda, Zoe Părăpuianu, surprinde însă mișelia și o spune surorii-săi; tocmai când Berenescu, împreună cu amicul lui Vladimir, fiul casei, cerea pe fată de la d. Preda. Scenele din actul al III, între d-na Preda și Berenescu, când aceasta îi aruncă tot disprețul pentru că o trăda și cu cine, cu propria sa fiică? și apoi între d-na Preda și d. Preda, când acesta vine s'o vestească de găsirea unui ginere; lupta în sine însăși a femeiei, de-a se denunța mai bine soțului ei, de cât de-a lăsa pe Berenescu să ia pe fiica ei, și apoi, când vede pe bărbatu său că nu se mlădiază la tot ce-i pune ea înainte numai să nu gînească pe Berenescu, și apoi momentul când îi descopere c'a fost amanta lui, — fac toată frumusețea piesei și sunt foarte bine conduse, și psihologicește bine studiate.

Publicul Craiovean era adînc mișcat și a chemat și răsplătit pe autor cu aplause entusiaste.

Piesa se termină că d. și d-na Preda nu se mai despart, pentru copii, ca ei să nu afile rușinea mamei.

Pasiuni s'a reprezentat de trei ori. *Nunta lui Lică*, patru acte vesele de farsă, în care vr'o trei tipuri sunt bine studiate. Autorul era la Bruxelles, primăvara trecută, când a vădut această piesă la Vaudeville, în galeriile St. Hubert din acest oraș. Astă-vară, aflându-se la Slănic în Moldova și-a adus aminte de firul principal al piesei și, cu acest subiect de împrumut, a alcă-

tuit o foarte hazlie piesă ca și originală, prin tipurile românești ce-a pus în mișcare:

O doamnă din Craiova își mărită fata după un tânăr din București, un ștregar ipocrit, care a trăit și trăește încă c'o artistă, Nina Dan. Când află aceasta de căsătoria iubitului ei, în seara cununiei chiar și în casa soacrei unde venise să joace într'o piesă în onoarea căsătoriților pe cari nu-i cunoștea cine sunt; hotărăște a-și răsbuna, pe loc chiar, și o face, chemând pe ginere în camera în care se afla dânsa și unde era să se îmbrace pentru reprezentare. Aici, îl înduioșează prin meșteșugul ei d'a subjugă și când Lică se pleacă să-i sărute mâna, ea îi strecoară pe gulerul cămășei un spic dintr'un buchet. Spicul înțeapă așa de tare pe Lică, în cât acesta nu mai știe ce să facă; iar Nina îl sfătuiește să se desbrace și să vadă ce e. În timpul când el e după Părașan și caută, vine un colonel rus, — care străbate piesa cu dragostea lui pentru Nina, — să caute pe Lică pentru masă. Il găsește pe Lică desbrăcat; strigă; vin toți ai casei și soacra îl gonește leșinând. Actul din urmă e încercarea de împăcare a Ninei cu Lică și amenințarea din parte-i că se ucide cu revolverul. Luptă între ea și Lică pentru a-i'l smulge. Când colo, pistolul e un pistol-avantail, și încercarea de ucidere, o glumă. Piesa se termină cu împăcarea între Lică și logodnica lui. Un tip reușit e al autorului dramatic ce umblă c'o piesă a lui la toate-treele teatre din Iași, București și Craiova. El contribuie la complicarea incidentelor comice. Totul e o comedie care te face să petreci, totuși fără a trece cu vederea unele biciueli foarte potrivite.

Piesa a fost jucată cu multă pornire de d. Anestin, Fărcășanu, d-na Petrescu, d-na Livescu și Lică Dimitrescu-Dan.

În toată stagiunea, afară de aceste piese, s'a jucat cu mult succes pentru d. Livescu, *Pigmalion*, *Floarea din*

Firenze, *Cersătorul* (de d. Livescu) și alte piese din repertoriu.

E de însemnat cât de buni artiști sunt d-na și d-nul Livescu, amândoi tineri, amândoi absolvenți ai conservatorului, amândoi foarte talentați. Și, în București, la Teatrul Național, d. Livescu era ținut de-o parte, așa că nimenea nu se putea pronunța asupra talentului său. În *Pigmalion* însă a dovedit că arta pentru dânsul are puține secrete, ce se vor face pe deplin cunoscute în curând, cu stăruința, studiul, și dragostea de artă ce are.

Cât de în urmă a rămas Teatrul Național din București în privința repertoriului său de anul acesta. Sânt multe de zis asupra acestui punct, și o să vorbim pe larg de cauzele care l'țin pe loc.

L. G.

BULETIN BIBLIOGRAFIC

D-1 Grigore Goilav, senator de Botoșani și membru al Societății geografice Române, a scos de curând de sub tipar o carte de multă valoare. Lucrarea e o traducere din englezește după Edwin Arnold, și e intitulată: *Lumina Asiei* sau *Marea Renunțare*. Volumul e dedicat Al. S. Regale Principesa Maria a României. Se găsește la toate librăriile cu preț de 2 lei.

— Colaboratorul nostru N. Rădulescu-Niger, a tipărit al treilea volum din seria intitulată *Rustice*; cartea e depusă la toate librăriile și se vinde cu 4 lei exemplarul. O recomandăm cititorilor noștri, care și-o pot procura trimețând costul și la administrația revistei.

— *Nuvele*, de D-1 Th. M. Stoenescu; un volum conținând 13 nuvele diferite. Un exemplar: 3 lei.

— *Fermecătorul*, o broșură conținând diferite formule și instrucțiuni pentru petreceri, jocuri de societate, jocuri de fisică și prestidigitatie, calcule, păcăleli, etc. Se poate procura la Administrația Revistei Literare. Exemplarul 1 leu.

— Directorul nostru, D-1 Th. M. Stoenescu, laureat al Conservatorului din București, va pune în curând sub presă o lucrare menită a aduce mare serviciu școlărilor noastre de Declamațiune. Cartea va fi intitulată *Curs Teoretic de Declamațiune*, formând un studiu de mare folos pentru elevii acelei școli.

— Recomandăm cititorilor noștri volumul de *Poesii*, al D-lui Ioan N. Roman, — și care a apărut în editura librăriei Müller din calea Victoriei, București.

— D-1 C. Bilciurescu, șeful biroului personalului din Direcția Cultelor a scos de sub tipar, ca în toți anii, *Almanahul Școlărilor* pe 1895. Se află depus la toate librăriile. Un volum legat: 3 lei.

Rex.

LISTA DE ABONAMENT

LA CARTEA

FARSE SI ANECDOTE

Cazone. — Oficiale. — Judiciare. — Cucernice și Cuvioase. — Doctoricești. — Artistice. — Literare. — Financiare. — Casnice. — D'ale Lumei. — Nevinovate. — Școlărești. — D'ale slugilor. — D'ale lui Găgăuță. — D'ale lăudăroșilor. — Țărănești. — Țigănești. — Jidovești. — D'ale Englezului. — Sugative. — Diferite.

PREȚUL UNUI ESEMPLAR: UN LEŪ

PREMIU. Fie-care abonat la această carte primește ca premiu: un pachet cu hârtie parfumată pentru parfumat odăile. Premiul se va expedia abonaților îndată după primirea la administrație a listei de față și a banilor trimiși prin mandat postal pe adresa: la Administrația Ziarului *Industriașul* strada Arcului, 10 București; iar cartea fiind deja pusă sub tipar se va expedia îndată după aparițiunea ei.

- 1) Cine va face 10 abonați la această carte primește gratis: o carte și un pachet hârtie parfumată.
- 2) Cine va face 20 abonați, primește gratis: o carte, un pachet hârtie parfumată și o *tabacheră cu secret* din care poate face să dispară țigările după voie, arătând tabachera goală dacă nu voeste să arate că are țigări.
- 3) Cine va face 30 abonați primește gratis: o carte, un pachet hârtie parfumată, o tabacheră cu secret și un portmoneu cu secret, pe care nu-l poate deschide de cât proprietarul care-i știe secretul.

— *Abonamentele se plătesc înainte. Administrația nu expediază nimic înainte de primirea banilor.*

Lista cu mai puțin de 5 abonați nu se primește.

Lista de față trebuie înapoiată în timp de cel mult 15 zile de la primirea ei.

No. curent	NUMELE ȘI PRONUMELE	ADRESA	ORAȘUL	No. exemplarelor	Lei	OBSERVAȚII
BCU Cluj / Central University Library Cluj						

Abonamentele făcute de (Numele și Pronumele).....

Locuind în (adresa clară).....

COLABORATORII

CARE AU CONLUCRAT LA REVISTA DE LA ANUL 1880, DATA FUNDAREI EI ȘI PÂNĂ ASTAZI

Alexandri V. — Adamescu Gh. — Alexandrescu G. S. — Anastasescu N. — Andronescu Gr. — Andronescu N. N. — Anino A. G. — Antonescu Lupu A. — Antoniadă A. P. — Arion C. C. — † Asteriade A.

† Baronzi G. — Bacalbașa C. C. — Bacalbașa Anton, — † Bagav Andrei. — Basarabescu Gr. — Basarabescu N. — Basarabescu G. Al. — Bergamenter F. — Berger Maria. — Bilcuirescu V. — Boteanu Colonel G. — Brociner Dr. M. — Buzoianu G. F.

Cariade Ulyse. — Canini Marco Antonio. — Câmpeanu Leon. — † Clavel Aug. R. — Cohen Maurice. — Cotescu C. G. — Cecropide D. — Chardon Louis. — Ciupăgia Anna. — Christodorescu C. G. — Corazza Clotilda. — Crețescu Gr. — Condeescu I. — Calognomu Eustrat. — Ciocârlan St.

Demetrescu Ang. — Demetrescu Mihail — Demetrescu Traian. — † Djuvara Trandafir. — † Djuvara Al. — Davila Al. — Dimitriade C. — Dimitriade Mircea C. — Diamandopol G. D. — Drăghicescu Locot. Al. — Dornescu C. — Dumbrăneanu T. — † Drăgulinescu C. — Davidescu G. — Dorna A. din

Esarcu C. — Emilian Cornelia. — Encescu Ioan. — † Eliatte Oscar. — Eliescu D. —

Florescu Bonifaciu. — Fălcoianu Elena. — Focșeneanul Th. I. — Frunzescu Emil. — Floru Pr. G.

Ghica Ioan. — † Ghica Pantazi — Gaster Dr. M. — Gion Ionescu G. — Granda Gr. H. — Grozea St. — Gorovei A. P. — Georgian N. D. — Georgian G. D. — Georgescu P.

Hasdeu B. P. — Hagiescu N. — Hertz cavalier de.

Iancovescu Căpitan I. N. — † Ispirescu P. — Ioanin Duiliu. — Ionescu Elisabeta M. Z. — Ionescu G. S. — Iavorover Leon. — Ionescu Cheianu S. — Ienibace T.

Jerebie Th. P. — Jackson. — Jichidi C. — Kiriac Atanasie.

Livianu B. C. — Leboeuf Caterina. — Lahovary F. N.

Macedonski Al. A. — Macedonski Vl. —

† Micle Veronica. — Mille C. — Moscu Sc. C. — Manolescu Sideri D. — † Manolescu Gr. — Manicatide N. — Marinescu D. — Mateescu D. — Mănescu Sub Lt. — Manolescu Th. C. — Merinos G. H. — Metayer St. — Miller I. — † Mihăescu Petre. — Muscă I. — Misail G.

Niger Rădulescu N. — Negrișanu A. — Nocturna. — Nicolae G. — Nizzet François. — Nițescu Căpitan. — Nicolescu Nucă M. — Nicolescu G. D. — Nicolescu C. — Nenitescu I.

Oprîșanu D. — Opran Petre. — Oscar M. — Poni Matilda. — Popovici Ath. N. — Preda Romulus. — Păltineanu P. — Pleșoianu G. — Pleșoianu C. — Penculescu T. C. — Petrescu Al. — Petrescu I. C. — Pruncu Nicolae. — Polichroniade I. N. — Predescu Iuliu. — Papazoglu Cleante. — Parapeanu V. T. — Possa Dr. St.

Rădoi Ioan — Radu Al. — † Rosseti M. C. — Racoviță D. D. — Rusănescu V. — † Rașianu D St. — Rally H. G. — Rănișteanu H. — Rădulescu Al. Mariu. — Roșca Iuliu I. — Roco D.

† Sion G. — Stăncescu Const. — Stăncescu Dumitru. — Stăncescu Cecilia Fl. — Serob Carol. — Samureanu G. P. — Samureanu Sub Lt. C. — Smara. — † Safir D. — Sturza Iosefina — Stoenescu Th. M. — Scorțeanu Paul. — Spartaly I. S. — Stamatina N. G. — Soreanu D. — Stan Nicolae. — Slăniceanu Al. — Scheluti C. P. — Sulioti Chr. I. — Simon Al. — Sabin V. — Simu George. — Simionescu Fl. — Stăfănescu B. de la Vrancea, — Șeineanu Lazăr. — Săvescu Iuliu C.

Teleor D. — Trutzescu I. I. — Toncescu D. — Toplicescu Lt. C. — Teodorian C. — Țincu Nicolae.

Urechiă V. Al. — Urechiă Nestor. — Velescu St. — Vlăhuță Al. — Vlădescu Dr. C. — Vermont. I. — Wechsler M. — Verdeș V. — Vernescu M. G. — Vifor I. — Valentinianu I. G.

Xenopol Al. — Xenopol Adela. — Zamfirescu Duiliu. — Zamfirescu D. I. — Zurgăvescu Al. — Zvor Paul. — Zetta. —